

1. Шамраєва В.М. Основні теоретичні підходи до дослідження еволюції концепту міжнародна безпека. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. Харків. 2018. Вип. 8. С. 88-94.
2. Назарова А.І. Теоретичні питання забезпечення міжнародної безпеки. *Науковий журнал «Молодий науковець»*. 2014. № 4. С. 859-861.
3. Алексанян А.А. Структура понять національної та міжнародної безпеки: загальні риси і розходження. *Право. Журнал Вищої школи економіки*. 2012. № 4. С. 126-133.
4. Коломієць О.В. Особливості системи міжнародної безпеки в умовах глобалізації: автореф. дис. ... д. політ. наук: 23.00.04. Одеса. 2015. 38 с.
5. Васильєв Г.Ю. Підтримка міжнародної безпеки – глобальна проблема людства. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. Харків. 2014. № 2. С. 155-166.

УДК 342.7

DOI: 10.31733/17-03-2023-185-187

Тетяна ЄВТУШЕНКО

студентка ННІ права та інноваційної освіти

Науковий керівник:

к.ю.н. Катерина ДОЛГОРУЧЕНКО

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Проблема захисту прав людини, яка займає високе місце у свідомості світової громадської думки, як ніколи є пріоритетною темою глобального порядку денного. У контексті повноти та складності сучасного міжнародно-політичного ландшафту простежується тенденція до розширення та інтернаціоналізації концепції прав людини, що багатьма вважається новою основою для зміни міжнародної політичної системи.

Права людини є потужним інструментом у внутрішній і зовнішній політиці держав, досить сильною мобілізуючою парадигмою для боротьби з авторитарною владою та вагомим аргументом законності втручання. Йдеться про ідею універсальності концепції прав людини, захист і заохочення яких стає спільним інтересом міжнародної спільноти. Ігнорувати їх – це те, що не прийняти демократичні свободи та цінності. Концепція безпеки людини поширилася в міжнародній практиці за останні два десятиліття, і інтерес до неї, безсумнівно, зріс перед лицем появи нового покоління конфліктів і загроз. Питання особистої безпеки сьогодні посідає одне з центральних місць у міжнародному політичному дискурсі багатьох країн та організацій. Цю концепцію в тій чи іншій формі прийняли багато країн і міжнародних організацій (ООН і деякі регіональні організації).

Він отримав широку підтримку неурядових організацій. Зрозуміло, що, будучи оптимальною платформою для координації зусиль держави щодо вирішення складних і багатогранних завдань захисту людей, ця концепція викликає певні побоювання, суть яких зводиться до можливості появи нових причин невинуватого втручання та збільшення міжнародної напруженості на фоні тривожної динаміки. Правозахисний рух ніколи не погоджувався з традиційною точкою зору, що питання прав людини є внутрішньою державною справою, відокремленою від дії міжнародного права, і що держави можуть вільно порушувати права людини, відгороджуючись від внутрішньої юрисдикції як захисний бар'єр. Сучасна міжнародна система захисту прав людини включає ряд угод, що встановлюють обов'язковий перелік основних прав і свобод людини, що підлягають загальному дотриманню, і є досить розгалуженою універсальною системою захисту прав людини.

Проблема імплементації норм міжнародного права щодо захисту прав людини в український правопорядок є ключовою не лише в нашій статті, а й у суспільно-політичному просторі українців загалом, тому для гармонійної реалізації міжнародних стандартів, необхідно знайти найбільш ефективні шляхи їх впровадження. Загальновизнані норми

міжнародного права за своєю природою є такими, що не можуть діяти самі по собі, оскільки по-різному сприймаються правовою системою держави, тому регульовані норми відіграють роль норм і принципів, а не регулятивних у державне право України. Справа в тому, що реальна реалізація норм міжнародних договорів у сфері захисту основних прав і свобод людини має відбуватися через створення державно-правових механізмів їх реалізації [1, с. 98-105].

Ратифікація Конвенції про захист прав людини та визнання її частиною національного законодавства ще не є достатнім засобом для їх ефективної реалізації. У своїй роботі ми пропонуємо два шляхи вирішення проблеми. Перший – перейняти досвід багатьох європейських країн і надати положенням Конвенції статусу конституційних норм. Найпрогресивнішою в цьому питанні виявилася Австрія, яка вже застосувала таку практику, що дозволило впровадити міжнародні стандарти захисту прав людини безпосередньо у своє законодавство. Подібні кроки робить і Швеція, яка послідовно наближає статус Конвенції до її конституційного статусу. В даний час Швеція надала йому статус звичайного закону, але згідно з положеннями, доданими до Конституції, жоден нормативний акт не повинен прийматися всупереч нормам Конвенції, інакше він буде вважатися неконституційним [2].

Нідерланди визнали примат міжнародно-договірних норм над національним законодавством, що дає можливість судам тлумачити закон у світлі міжнародних договорів і, у разі суперечливих норм, надавати перевагу міжнародно-правовим нормам. Другий шлях – перенесення міжнародних стандартів захисту основних прав і свобод у національно-правовий формат, що дозволить їм стати нормами регулювання правовідносин, що виникають у сфері захисту прав людини і громадянина на національному рівні. Таке вирішення існуючої проблеми ми бачимо у виданні відповідних нормативно-правових актів, які були б спрямовані на імplementацію найважливіших міжнародних стандартів, тобто законодавець має включити міжнародно-правові стандарти та захист прав людини у відповідні нормативно-правові акти України. України, що забезпечить ефективні державні механізми їх реалізації. У своїй роботі ми віддаємо перевагу другому методу, як найбільш ефективному, виходячи з сучасних реалій [5].

Отже, підсумовуючи, наша національна правова система передбачає можливість функціонування ратифікованих міжнародних актів поряд із національним законодавством, причому останнє має пріоритет щодо ефективності, оскільки вона забезпечує засоби для реалізації, захисту та захисту прав людини.

Основні права людини – це гарантована законом міра свободи (дієздатності) особи, яка відповідно до досягнутого рівня еволюції людства здатна забезпечити її існування та розвиток і встановлена у формі міжнародного стандарту як універсальна. і рівні для всіх людей. Прояви основних прав людини [4]:

1) можливість (свобода) людини діяти певним чином або утримуватися від певних дій, спрямованих на задоволення потреб, без яких вона не може нормально існувати та розвиватися;

2) можливості, що впливають з біосоціальної сутності людини, належать їй від народження і не потребують «дозволу» ні від кого, в тому числі і від держави. Вони не можуть бути «відібрані» свавіллям державних органів, бо не ними «дані». Це природні, невідчужувані права;

3) Можливості, не обмежені територією держави (екстериторіальні) і незалежні від національності особи (наднаціональні): вони належать їй уже тому, що вона є особистістю.

Визнання, дотримання, охорона та захист державами (внаслідок угод) основних прав людини, встановлених на міжнародному рівні, доводить, що вони стали предметом не лише міжнародних нормативних актів, а й міжнародних стандартів. Положення про права людини, що містяться в статтях Статуту ООН (1945 р.), стали основою для створення нового правового інституту – міжнародного захисту прав людини та основних свобод. 10 грудня 1948 р. Генеральна Асамблея ООН затвердила Загальна декларація прав людини, яка проголосила центральний пункт концепції прав людини – визнання людської гідності кожної людини.

З 1948 року 10 грудня у всьому світі відзначають День прав людини. Права людини набули цінності, що належить усьому міжнародному співтовариству, і отримали підтвердження в міжнародному праві як правова норма, до якої повинні прагнути всі нації та держави. Комплекс міжнародних документів (Загальна декларація прав людини 1948 року, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права та Міжнародний пакт

про громадянські та політичні права, прийнятий ООН у 1966 році, факультативний протокол до останнього) утворюють Міжнародну хартію прав людини (або Хартію прав людини).

До сучасних міжнародно-правових актів належать: Міжнародна хартія прав людини, яка проголошує невідчужуваними права та основні свободи людини; угоди, спрямовані на запобігання та покарання злочинів, що призводять до грубих масових порушень прав людини (Конвенція про незастосування строку давності для воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 жовтня 1968 р., Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього від 9 грудня 1948 р.); конвенції про захист груп населення, які потребують особливого державного захисту (Конвенція про права дитини 1989 р., Конвенція про охорону материнства 1952 р., Конвенція про апатридів 1954 р. та ін.); конвенції, покликані захистити особу від зловживань з боку державних органів і посадових осіб. А також документи, які надають особам можливість отримати про них огляд скарги (петиції) проти своїх урядів у міжнародні органи (Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання від 10 грудня 1984 р. [3]).

Кожна країна світу, яка взяла на себе зобов'язання виконувати міжнародні конвенції, включаючи права людини, повинна бути керуватись принципами та нормами цих угод у своєму внутрішньому законодавстві. Держави, які взяли на себе зобов'язання імплементувати міжнародні документи з прав людини, зобов'язані створювати умови для здійснення та захисту прав кожної людини.

Отже, міжнародні стандарти основних прав людини, свободи людини та громадянина є важливими та мають суттєвий вплив на внутрішнє законодавство як України, так і інших держав. Кожна держава має забезпечити механізм захисту прав і свобод своїх громадян. Це є невід'ємною частиною демократичної держави.

1. Антонович М.М. Україна в міжнародній системі захисту прав людини. Київ, 2000. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2723/Antonovych_Ukraina_v_mizhnarodnii_systemi_zakhystu.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 10.09.2020).

2. Ільченко І. М. Імплементція Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та прецедентного права Європейського суду з прав людини: міжнародно-правовий аналіз практики держав. Науковий вісник дипломатичної академії України. 2009. Випуск 15. С. 311-318.

3. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141

4. Опольська Н. Механізм забезпечення прав та свобод людини у динамічному вимірі. Підприємство, господарство і право. 2019. № 4. С. 191-195.

5. Бігняк О.В. Основи міжнародно-правових стандартів прав людини. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 168 с.

УДК 341.161

DOI: 10.31733/17-03-2023-187-189

Аліна ЛІНЕВИЧ

студентка юридичного факультету

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

ЛІГА НАЦІЙ, ЯК ПЕРША ІСТОРИЧНА СПРОБА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО МИРУ

У післявоєнний період, була створена нова міжнародна організація, яка базувалася на Версальському договорі. Ліга Націй — перша міжнародна організація, яка була утворена з метою побудови миру через світове співробітництво, а найголовніше — гарантія миру у світі [2]. Ще під час завершення воєнних дій Першої світової війни країни замислилися про те, що в майбутньому більше не можна допустити кривавих терорів, жажливих звалтувань, знищення інфраструктури та повного знищення цілих міст, бо якщо так продовжувати далі, то життя одного разу закінчиться для всього людства назавжди. Так і зародилися